

ویژه‌نامه همایش صنعت سدسازی ماهانامه جهان انرژی

صادرات و واردات مجازی آب

است. چنانچه در یک کشور وسیع، انتقال آب از مناطق پر آب به مناطق دور دست کم آب در صورتیکه گزینه واردات آب از کشورهای نزدیک و مجاور امکان پذیر باشد، توجیه اقتصادی ندارد. زیرا ایجاد سیستم انتقال و نگهداری و تغییر آن بسیار پرهزینه است. در چنین شرایطی اگر صادرات آب مازاد در مناطق پر آب و فروش آن با قیمت مناسب و ورود آب در مناطق کم آب با هزینه کم میسر باشد، بهترین گزینه اقتصادی ممکن را خواهیم داشت. مضافاً اینکه در فرآیند جهانی شدن، صادرات و واردات آب به یک ابزار دوستی و صلح منطقه‌ای بین کشورها تبدیل شده است، و به مرور از بعد امنیت و صلح منطقه‌ای نیز به یک اهرم مهم تبدیل می‌شود. بر اساس صادرات آب به کشورهای حاشیه خلیج فارس و واردات آب شرق کشور را باید در این چارچوب مورد توجه قرار داد. □

مبادله آب یا صادرات و واردات آب موضوعی است که در دهه اخیر به طور جدی وارد ادبیات ژورنالیستی گردیده است. اگر چه این موضوع از نظر متخصصان آب از گذشته دورتر نیز مطرح بوده است. صادرات و واردات آب به دو شکل مجازی و واقعی صورت می‌پذیرد. مبادله آب مجازی عبارت است از میزان آبی که برای تولید یک محصول کشاورزی یا صنعتی یا معدنی و غیره مصرف می‌شود و این محصول در فرآیند صادرات یا واردات وارد می‌گردد. لذا از این منظور کشور ما سالانه بیش از ۶ میلیارد متر مکعب آب مجازی وارد و حدود یک میلیارد متر مکعب آب مجازی صادر می‌نماید. واردات و صادرات آب واقعی نیز امروز به دلیل آنکه آب به عنوان یک کالای اقتصادی-اجتماعی مورد توجه می‌باشد، به یک امر کاملاً اقتصادی تبدیل گردیده

که آبش هم مدام قطع و وصل می‌شود. بعد هم شام می‌خوریم که معمولاً نون و پنیر و هندوانه یا ماکارونی است.

■ حقوق و پاداش؟

همه جا تبلیغ کردند که کسی یک مدت برود عسلویه پولدار می‌شود. و اوایل حتی می‌گفتند مزد را به دلار می‌دهند. راستش آواز دهل شنیدن از دور خوش بود. مزد کارگر ساده حدود ۲۲۰ - ۱۸۰ هزار تومان است. کارگر ماهر مثلاً یک جوشکار وارد ممکن است تا ۶۰۰ هزار تومان هم حقوق بگیرد. اما پول گرفتن از کارفرما مصیبت است. همیشه دستمزد ما به تعویق می‌افتد. شش ماه تا هشت ماه. همیشه از کارفرما طلبکاریم. تازه بعد از کلی دوندگی و اعتراض فردی و جمعی کارفرما بخشی از حقوق ما را نقد می‌دهد بخشی را هم به صورت چک.

نقد کردن آن چک یک دردسر بزرگ است. اینجوری کارگر مجبور است به خاطر طلبهایش در شرکت بماند. این طریقی است که کارفرما، کارگر را همیشه وابسته به خودش نگه می‌دارد. اینجوری تو عسلویه گیر می‌کنیم و ماندگار می‌شویم.

■ و اما سوانح کاری و وسایل ایمنی؟

وسایل ایمنی اصلاً مطرح نیست. حداکثر یک جفت دستکش کوتاه به جوشکار بدهند یا به سرپرستی هم دستکش و کفش کار مناسب بدهند. معمولاً همان کفشهای کهنه کارگری که تسویه حساب کرده را به کارگر جدید می‌دهند ولی قابل استفاده نیست.

سوانح کاری فت و فراوونه. اصلاً کار کردن توی شرکت‌های پیمانکاری یعنی با جان خود بازی کردن. معروف است وقتی یک پیمانکاری ساختن سدی را بر عهده می‌گیرد همان اول می‌گوید این پروژه ۱۵ الی ۲۰ تا کشته می‌دهد.

از سوانح دائمی تصادفات است. هم در جاده‌های معمولی درب و داغان نزدیک به عسلویه هم هنگامی که سراغ مسیر لوله‌ها می‌رویم. البته جاده‌ای در کار نیست. چون که فرق خط لوله با دیگر کارهای پیمانکاری این است که از کنار آبادی‌ها نمی‌گذرد.

سوانح دیگر، سوانح هنگام کار است. دست یکی زیر لوله می‌ماند یا انگشت کارگری بین اتصال لوله‌ها له می‌شود یا دست‌شان زیر قطعات ماشین آلات سنگین می‌ماند و معیوب می‌شود. دردناکترین سوانح، مرگ کارگران هنگام کار گذاشتن یا تست لوله‌هاست.

به حرف‌هایش گوش می‌کنم اما می‌دانم این حرف‌ها امکان چاپ ندارد. از مواد مخدر از تبعیض و از اینجور حرف‌ها دیگر. □

سد در برنامه‌های سال ۸۵

بهره‌برداری از ۱۵ سد برنامه‌ریزی شده بود که امیدواریم بهره‌برداری از سدها به ۲۰ سد برسد و تا پایان سال ۸۸ تمام ۸۸ سد به اتمام برسد
در سال جاری تاکنون هشت سد در استان‌های اردبیل، آذربایجان شرقی، خوزستان، کرمانشاه، زنجان، هرمزگان و کرمانشاه افتتاح و یا آبیگری شده است
دولت امسال سه هزار میلیارد تومان برای صنعت آب کشور هزینه کرده است
دولت امسال در مجموع یک هزار میلیارد تومان برای احداث شبکه‌های آبیاری و زهکشی اختصاص داده که امیدواریم با این روند بتوانیم فاصله بین احداث سدها و شبکه‌ها به نحو چشمگیری کاهش یابد. □

سدهای قلعه چای عجب شیر در آذربایجان شرقی ، سد شهید قنبری در آذربایجان غربی ، سد رئیسعلی دلواری در بوشهر ، سد ملاصدرا تنگ براق در استان فارس ، اکباتان در استان همدان تا پایان اسفند به بهره‌برداری خواهند رسید.
همچنین سدهای شبان در استان کرمانشاه ، سد سنگ سیاه در کردستان ، سدسیوند در فارس ، سد سلمان فارسی قیر ، سد خیرآباد نیک شهر در سیستان و بلوچستان ، سد خداآفرین در استان اردبیل ، سد ساروق در آذربایجان غربی نیز تا پایان اسفند آبیگری می‌شوند .
در زمینه افتتاح سدها در ابتدای سال ۸۵